

مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

مدیرکل فن آوری اطلاعات

مدیرکل معاونت ارزی

مدیرکل اعتبارات

مدیرکل حقوقی

مدیرکل اقتصادی

جمع امتیازات

پول و اعتبار و همچنین ابطال بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۲۲۸۱۹/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۴ که به موجب آن مؤسسات اعتباری را مکلف به اجرای دستورالعمل مذکور نموده است.)

شماره پرونده : ه ع، ۳۱۷۵۰۰۰

* شاکی : نادر مهجوریان با وکالت ۱- حسن ابراهیم زاده پاشا ۲- علی نصیری درون کلا

* طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران- شورای پول و اعتبار

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ شورای پول و اعتبار و همچنین ابطال بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۹۹/۲۲۸۱۹ مورخ ۱۳۹۹/۲/۴ که به موجب آن مؤسسات اعتباری را مکلف به اجرای دستورالعمل مذکور نموده است.

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران- شورای پول و اعتبار به خواسته ابطال دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ شورای پول و اعتبار و همچنین ابطال بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۹۹/۲۲۸۱۹ مورخ ۱۳۹۹/۲/۴ که به موجب آن مؤسسات اعتباری را مکلف به اجرای دستورالعمل مذکور نموده است. به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

دستورالعمل نحوه ی احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران مؤسسات اعتباری

مقدمه :

در اجرای بندهای «پ» و «ت» ماده ۲۱ «قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور» مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ ماده ۱۱۴ «قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی و مواد ۵۱ ، ۵۲ ، ۵۳ ، ۵۴ ، ۵۵ ، ۵۹ ، ۹۵ ، ۹۶ «آیین نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی» مصوب ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت وزیران «دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح ذیل تدوین می گردد:

فصل اول : تعاریف

ماده ۱- در این مقررات عناوین ذیل به جای عبارت های مربوط به کار می روند:

۱. بانک مرکزی : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۲. موسسه اعتباری : بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده / در شرف تأسیس بوده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.
۳. نظام بانکی : شامل بانک مرکزی ، مووسسات اعتباری ، صندوق های قرض الحسنه و شرکت های تعاونی اعتبار دارای مجوز از بانک مرکزی.
۴. بازار اوراق بهادار : مجموعه نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار و آیین نامه اجرایی آن.
۵. کمیسیون: کمیسیون احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران مؤسسات اعتباری.

6. سمت مدیریتی : شامل سمت های مدیرعامل ، قائم مقام مدیرعامل و عضو هیأت مدیره .
7. مدیر / مدیران : دارنده /دارندگان سمت های مدیریتی موضوع بند ۱-۶ در موسسه اعتباری.
8. صلاحیت حرفه ای : دارا بودن شرایط عمومی از جمله وثاقت و امانت ، تخصصی و فردی به شرح مندرج در این مقررات برای تصدی سمت های مدیریتی در موسسه اعتباری.
9. متقاضی : شخصی که به نمایندگی از طرف موسسه اعتباری یا رکن ذی صلاح آن ، تقاضای تأیید صلاحیت حرفه ای داوطلب را به بانک مرکزی ارائه می دهد و حسب مورد یکی از اشخاص ذیل است:

۱-۹-۱- نماینده مجمع عمومی موسسه اعتباری در شرف تأسیس.

۱-۹-۲- مدیرعامل موسسه اعتباری غیردولتی (و در نبود مدیرعامل به ترتیب قائم مقام مدیرعامل ، رئیس ، نائب رئیس و یا عضو هیأت مدیره، سرپرست منصوب توسر بانک مرکزی)

۱-۹-۳- رئیس مجمع عمومی موسسه اعتباری دولتی یا معاون ذی ربط.

1. داوطلب : شخصی حقیقی است که جهت تصدی سمت مدیریتی در موسسه اعتباری به بانک مرکزی معرفی می شود.

2. تأییدیه صلاحیت حرفه ای : موافقت کتبی بانک مرکزی با تصدی سمت مدیریتی توسط داوطلب در موسسه اعتباری پس از احراز صلاحیت حرفه ای وی .

فصل دوم : کلیات

ماده ۲- تصدی سمت مدیریتی توسط داوطلب در هر موسسه اعتباری و تمدید دوره مسدولیت وی منوط به اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه ای می باشد.

ماده ۳- اطلاعات و مستنداتی که برای اجرای این دستورالعمل در اختیار اعضای کمیسیون ، دبیر کمیسیون یا هریک از کارکنان بانک مرکزی قرار می گیرد، محرمانه تلقی شده و به جز در موارد قانونی یا در چارچوب این مقررات، نباید در اختیار سایرین قرار گیرد.

فصل سوم : شرایط لازم برای تصدی سمت های مدیریتی در موسسه اعتباری

الف- شرایط عمومی

ماده ۴- شرایط عمومی برای تصدی سمت مدیریتی در موسسه اعتباری توسط داوطلب به شرح ذیل است :

۴-۱- داشتن تابعیت ایران (برای مدیرعامل، قائم مقام مدیرعامل، رئیس هیأت مدیره و اکثریت اعضای هیأت مدیره موسسه اعتباری)و نداشتن تابعیت مضاعف (تابعیت دیگری علاوه بر تابعیت ایرانی).

۴-۲- پیرو دین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی.

۴-۳- عدم سوءپیشینه و نداشتن سابقه محکومیت قطعی به هیچ یک از جرایم سرقت،ارتشاء اختلاس ، خیانت در امانت، کلاهبرداری، پولشویی، جعل و تزویر ، صدور چک بی محل و ورشکستگی به تقصیر یا تقلب (اعم از این که حکم از دادگاه داخلی یا خارج کشور صادر شده یا محکوم علیه ، مجرم اصلی یا شریک یا معاون جرم بوده باشد)

۴-۴- دارا بودن حداکثر سن ۷۰ سال برای مدیر عامل ، قائم مقام مدیرعامل و حداکثر سن ۷۵ سال برای اعضاء هیأت مدیره در زمان معرفی به دبیرخانه، در موسسات اعتباری غیردولتی بررسی صلاحیت حرفه ای داوطلبی که فاقد شرایط سنی مقرر در این بند باشد منوط به تأیید رئیس کل بانک مرکزی، امکان پذیر می باشد. درخصوص شرط سنی موضوع این بند ، حداکثر سن داوطلبان تصدی سمت مدیریتی در موسسه اعتباری دولتی تابع قوانین مربوطه است.

۴-۵- عدم شمول «قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان» مصوب ۱۳۹۵،۲،۲۰ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی آن بر داوطلب .

۴-۶- نداشتن منع تصدی سمت مدیریتی در موسسات اعتباری ناشی از محکومیت قطعی در هیأت انتظامی بانکها.

۴-۷- نداشتن بدهی غیرجاری به موسسات اعتباری اعم از دولتی یا غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی.

۴-۸- نداشتن سهم یا سمت در سایر موسسات اعتباری مگر با اجازه بانک مرکزی.

۴-۹- انقضای مدت های محرومیت ناشی از انصراف موضوع مواد ۸ یا ۱۳ عدم کسب حدنصاب مصاحبه تخصصی یا عدم تأیید صلاحیت حرفه ای در کمیسیون (موضوع ماده ۴۰) و یا لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای در کمیسیون (موضوع تبصره ی ماده ۴۱)

۴-۱۰- نداشتن سابقه تصدی مدیریتی در موسسه اعتباری دیگری که در زمان تصدی داوطلب ، اجازه نامه تأسیس یا فعالیت آن لغو گردید یا اداره آن بر عهده بانک مرکزی قرار گرفته است.

۴-۱۱- قرار نگرفتن در شمول ممنوعیت های ناظر بر تصدی سمت های مدیریتی مقرر در قوانین و مقررات جاری کشور از جمله مواد ۱۱۱ و ۱۲۶ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت.

۴-۱۲- عدم اشتغال همزمان در وزارتخانه، موسسات و شرکت های دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مگر درخصوص عضویت کارمندان دولت در هیأت مدیره موسسه اعتباری به عنوان نماینده سهام دولت و با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

۴-۱۳- نداشتن سمت مدیرعاملی یا عضویت در هیأت مدیره سایر شرکت هایی که تمام یا بخشی از سرمایه ی آنها متعلق به دولت یا نهادها و موسسات عمومی غیردولتی باشد اعم از آن که سمت های مزبور ، اصالتاً یا به نمایندگی از شخص حقوقی سهامدار شرکت باشد.

۴-۱۴- نداشتن سمت مدیریتی، اجرایی، کارشناسی و مشاوره ای در شرکت های تابعه موسسه اعتباری و سایرشرکت ها

۴-۱۵- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده ی شخصی و نیز چک های برگشتی رفع سوءاثر نشده ی صادره از سوی مدیران و صاحبان امضای مجاز اشخاص حقوقی.

۴-۱۶- تأییدیه صلاحیت فردی داوطلب توسط حوزه ی حراست.

تبصره ۱- در بند ۴-۷ ، هرگاه شخص حقیقی که نمایندگی شخص حقوقی را بر عهده داشته است استعفا دهد، از لحظه قبول استعفا، بدهی های غیرجاری شخص حقوقی مانع از تصدی سمت های مدیریتی در موسسه اعتباری

نیست.

تبصره ۲ - در بند ۴-۸ ، داشتن کمتر از یک صدم درصد تعداد کل سهام در هریک از دیگر موسسات اعتباری مانع از تصدی سمت مدیریتی در موسسه اعتباری نیست.

تبصره ۳ - در بند ۴-۱۵ ، هرگاه فردی که به نمایندگی از شخص حقوقی اقدام به صدور چک نموده، در مرجع قضایی ثابت نماید عدم پرداخت چک، مستند به عمل صاحب حساب و یا وکیل یا نماینده بعد از او بوده است، تصدی سمت مدیریتی توسط وی با رعایت سایر شرایط، بلامانع است.

تبصره ۴ - مدیرعامل موسسه اعتباری نمی تواند همزمان رئیس یا نائب رئیس هیأت مدیره آن موسسه اعتباری باشد.

تبصره ۵- برای شرط مذکور در بند ۴-۱۶ حسب مورد، در خصوص داوطلب معرفی شده برای موسسه اعتباری دولتی ، تأییدیه حراست وزارت امور اقتصادی و دارایی و در خصوص داوطلب معرفی شده برای موسسه اعتباری غیردولتی ، تأییدیه حراست بانک مرکزی مبنای عمل خواهد بود.

ب- شرایط تخصصی

ماده ۵- شرایط تخصصی لازم برای تصدی سمت مدیریتی موسسه اعتباری توسط داوطلب به شرح ذیل است:

۱-۵- داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه کار در زمینه های مالی ، بانکی و بازرگانی به شرح جدول شماره ۱.

۲-۵- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر از دانشگاه ها و مراکز مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا موسسه عالی آموزش بانکداری ایران در رشته های مرتبط به شرح جدول شماره ۲.

۳-۵- داشته ام حداقل ۱۰ سال سابقه کار در زمینه های مالی ، بانکی و بازرگانی برای مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل که حداقل پنج سال از آن در سمت های مدیریت بانکی به شرح جدول شماره ۳ بوده و نحوه محاسبه آن به شرح زیر می باشد:

(ضریب سمت × مدت زمان تصدی سمت مدیریت بانکی توسط داوطلب به سال)

۴-۵- کسب حدنصاب لازم در مصاحبه تخصصی کمیسیون.

۵-۵- داشتن گواهی نامه حرفه ای بانکداری اخذ شده از موسسات مورد تأیید بانک مرکزی.

تبصره ۱ - تجربه کاری افرادی که در بانک های معتبر خارجی به تشخیص کمیسیون شاغل بوده اند، به عنوان سابقه کار مرتبط در نظام بانکی پذیرفته می شود.

تبصره ۲ - شرط مذکور در بند ۵-۵ از ابتدای سال ۱۴۰۰ لام الاجرا است.

تبصره ۳- بانک مرکزی اقدامات و تمهیدات لازم را برای اجرایی نمودن بند ۵-۵ از ابتدای سال ۱۴۰۰ اتخاذ می نماید.

تبصره ۴ - افرادی که دارای دو دوره سابقه عضویت در هیأت مدیره موسسات اعتباری بوده اند، از شرط مذکور در بند ۵-۵ مستثنی می باشند.

تبصره ۵- اعضای هیأت عامل بانک مرکزی پس از سپری شدن حداقل یک سال از زمان خاتمه همکاری با بانک مرکزی، می توانند در موسسات اعتباری تصدی سمت مدیریتی داشته باشند.

فصل چهارم: ترتیبات رسیدگی

الف- دریافت مدارک و نحوه رسیدگی به آن ها

ماده ۶- متقاضی موظف است حداکثر به میزان دو برابر سمت های مدیریتی بلاتصدی د رموسسه اعتباری، تقاضای بررسی صلاحیت حرفه ای داوطلبانی که حسب مورد دارای حداقل رای مقرر در اساسنامه موسسه اعتباری ذی ربط، تأییدیه هیأت مدیره می باشند را به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات آن ها، حداقل سه ماه پیش از تاریخ انتخاب مدیران توسط ارکان مربوطه ی موسسه اعتباری، جهت اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه ای، از طریق «سامانه سوابق مدیران بانک ها و موسسات اعتباری» به دبیرخانه کمیسیون ارائه نماید. متقاضی باید بلافاصله پس از ثبت تقاضا و تکمیل فرم مشخصات و مدارک و مستندات یاد شده در سامانه، اصل فرم مشخصات را به امضاء و اثر انگشت داوطلب رسانده و به انضمام مدارک و مستندات مزبور ، برای دبیرخانه کمیسیون ارسال نماید.

تبصره - چنان چه متقاضی، تقاضای داوطلب واجد شرایط عضویت در هیأت مدیره را به دبیرخانه کمیسیون ارسال داشته لیکن به هر دلیلی، فرم مشخصات، مدارک و مستندات تقاضا را ظرف مهلت مقرر به دبیرخانه کمیسیون ارائه ننماید، داوطلب م ی تواند رأساً فرم مشخصات خود را در سامانه ی فوق الذکر تکمیل کرده و پس از امضاء و اثر انگشتان، فرم مزبور را همراه با مدارک و مستندات مربوط و گواهی دارا بودن حداقل رای مقرر در اساسنامه ی موسسه اعتباری ذی ربط، به دبیرخانه کمیسیون ارائه نماید.

ماده ۷- فهرست مدارک و مستندات مورد نیاز و فرم های مربوط توسط دبیرخانه کمیسیون تعیین می گردد.

ماده ۸- دبیرخانه کمیسیون باید فرم مشخصات، مدارک و مستندات ارسالی را پس از وصول، ظرف مدت پانزده روز بررسی نموده و در صورت ناقص بودن مدارک و مستندات، موضوع را ظرف مدت ده روز ، به متقاضی اطلاع دهد. در صورتی که متقاضی ظرف سی روز از تاریخ اطلاع، نسبت به تکمیل مدارک اقدام نکند، منصرف تلقی می گردد و نمی تواند تا مدت شش ماه نسبت به معرفی مجدد همان داوطلب اقدام نماید. در این صورت، دبیرخانه کمیسیون مراتب را طی نامه ای به متقاضی جهت معرفی فرد جدید اعلام میکند.

ماده ۹ - دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کلیه مدارک و مستندات مورد نیاز، اقدامات ذیل را انجام می دهد:

۱-۹- استعلام از مراجع ذی صلاح جهت احراز شرایط عمومی داوطلب(موضوع ماده ۴ دستورالعمل)

۲-۹- استعلام مدرک تحصیلی از مراجع ذی صلاح.

۳-۹- دریافت گزارشی از پیشینه عملکرد و سوابق عمده کاری مرتبط داوطلب از سازمان ها، شرکت ها و سایر اشخاص حقوقی که در پرسشنامه ارائه شده به بانک مرکزی اظهار شده است.

۴-۹- محاسبه امتیازات مربوط به سوابق تحصیلی و کاری داوطلب.

۵-۹- تمهید مقدمات برگزاری مصاحبه.

تبصره- چنان چه داوطلب، شاغل یا بازنشسته ی قوای سه گانه و نهادها و سازمان های حکومتی وابسته به آنها، نیروهای مسلح، شرکت ها و موسسات دولتی و همچنین نهادهای عمومی غیردولتیباشد، مدرک تحصیلی ارائه شده توسط وی نیازی به استعلام موضوع بند ۹-۲ ندارد.

ماده ۱۰- دبیرخانه کمیسیون همزمان یا حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از انجام اقدامات موضوع ماده ۸ دستورالعمل، از طریق ارسال دعوت نامه برای متقاضی، از داوطلب برای حضور در جلسه مصاحبه دعوت می نماید، تاریخ، ساعت و محل انجام مصاحبه باید در دعوتنامه قید شده باشد.

ماده ۱۱- دبیرخانه کمیسیون باید حداقل دو روز کاری قبل از برگزاری جلسه مصاحبه، سوابق و مشخصات داوطلب را برای اعضای کمیسیون ارسال دارد.

ماده ۱۲- دبیرخانه کمیسیون حسب مورد با موافقت رئیس یا نایب رئیس کنیسیون، از اشخاص مطلع برای حضور در جلسه مصاحبه دعوت به عمل خواهد آورد.

ماده ۱۳- در صورتی که داوطلب، دوبار بدون عذر موجه (حسب تشخیص کمیسیون) در جلسه ی مصاحبه حاضر نشود، منصرف تلقی می گردد و نباید تا یک سال برای تصدی سمت مدیریتی در هیچ موسسه اعتباری توسط متقاضی معرفی گردد.

ب- نحوه امتیاز دهی

ماده ۱۴- حد نصاب لازم برای تصدی سمت مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل ، ۷۵ امتیاز و برای اعضای هیأت مدیره، ۷۰ امتیاز از مجموع ۱۰۰ امتیاز می باشد.

ماده ۱۵- حداکثر امتیاز قابل اکتساب توسط داوطلب بابت سوابق تحصیلی، سوابق کاری ، عملکرد قبلی وی در نظام بانکی حسب نظر مدیریت کل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی و مصاحبه تخصصی به ترتیب ۲۰ ، ۲۰ ، ۱۰ و ۵۰ امتیاز می باشد.

تبصره – امتیاز مصاحبه تخصصی برای داوطلبان فاقد سابقه ی عملکرد در نظام بانکی ، ۶۰ امتیاز می باشد.

ماده ۱۶- امتیاز سوابق تحصیلی داوطلب مطابق جدول شماره ۲ تعیین کی گردد.

ماده ۱۷- امتیاز کل سوابق کاری داوطلب مطابق با جدول شماره ۱ به صورت ذیل محاسبه می شود:

$20 \times (1.5 \text{ امتیاز مکتسبه از جدول شماره } 1) = \text{امتیاز کل سوابق کاری داوطلب}$

تبصره- حداکثر امتیاز سوابق کاری ۲۰ می باشد.

فصل پنجم: ترتیبات اداری

الف- ترکیب کمیسیون

ماده ۱۸- به منظور احراز صلاحیت تخصصی داوطلب، کمیسیونی با عنوان «کمیسیون احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران موسسات اعتباری» در بانک مرکزی تشکیل می شود.

ماده ۱۹- ترکیب اعضای کمیسیون به شرح زیر می باشد:

۱۹-۱- معاون نظارت بانک مرکزی به عنوان رئیس کمیسیون

۱۹-۲- مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی به عنوان رئیس کمیسیون.

۱۹-۳- مدیر کل فن آوری اطلاعات.

۱۹-۴- یکی از مدیران کل معاونت ارزی به انتخاب معاون ارزی بانک مرکزی.

۱۹-۵- مدیر کل اعتبارات.

۱۹-۶- مدیرکل حقوقی.

۱۹-۷- مدیرکل اقتصادی.

ماده ۲۰- مدیرکل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری به عنوان مطلع در جلسه کمیسیون شرکت می نماید.

ماده ۲۱- احکام مربوط به انتصاب هریک از اعضای کمیسیون توسط رئیس کل بانک مرکزی صادر می گردد.

ماده ۲۲- اداره مجوزهای بانکی، به عنوان دبیرخانه کمیسیون تعیین می گردد. مدیر اداره مجوزهای بانکی و در غیاب وی، یکی از معاونین آن اداره، به عنوان دبیر جلسه کمیسیون، بدوین حق رای در جلسات کمیسیون شرکت می کند.

ماده ۲۳- جلسات کمیسیون با حضور رئیس یا نایب رئیس کمیسیون و حداقل چهار عضو دیگر رسمیت مس یابد. تصمیمات کمیسیون پس از تأیید رئیس کل بانک مرکزی معتبر می باشد.

تبصره- تصمیمات کمیسیون توسط رئیس یا نایب رئیس کمیسیون ابلاغ می گردد.

ب- مصاحبه

ماده ۲۴- امتیاز مصاحبه تخصصی داوطلب براساس جدول ذیل محاسبه می شود:

سمت مصاحبه کننده

حداکثر امتیاز

داوطلب فاقد سابقه عملکرد در نظام بانکی

داوطلب دارای سابقه عملکرد در نظام بانکی

.

تبصره ۱- در صورت عدم حضور برخی از اعضای کمیسیون ، امتیاز داوطلب به شرح ذیل محاسبه می شود:

۵۰× (مجموع امتیازات قابل اکتساب ممکن از اعضای حاضر/ امتیاز مکتسبه داوطلب دارای سابقه عملکرد در نظام بانکی)

۶۰× (مجموع امتیازات قابل اکتساب ممکن از اعضای حاضر/ امتیاز مکتسبه داوطلب فاقد سابقه عملکرد در نظام بانکی)

تبصره ۲- در صورتی که جلسه کمیسیون در غیاب معاون نظارت بانک مرکزی به ریاست نائب رئیس کمیسیون برگزار شود. امتیازات معاون نظارت برای وی منظور می شود. در این صورت امتیاز داوطلب با فرض عدم احتساب امتیاز مندرج در جدول فوق، برای مدیرکل مقررات ، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی به شرح مذکور در تبصره ۱ محاسبه می شود.

ماده ۲۵- کمیسیون برای احراز صلاحیت تخصصی داوطلب، حسب مورد باید وی را از حیث موارد ذیل ارزیابی نماید:

۲۵-۱- سابقه عملکرد گذشته داوطلب در سمت مدیر عامل، قائم مقام مدیر عامل یا عضو هیأت مدیره یا هیأت عامل در نظام بانکی براساس گزارش مدیریت کل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری (چنان چه سابقه عملکردی داشته باشد).

۲۵-۲- میزان شناخت داوطلب از موسسه اعتباری که قصد تصدی سمت مدیریتی را در آن دارد از حیث مواردی چون شخاص های ثبات و سلامت، صورتهای مالی و همچنین میزان آگاهی وی از ساختار حاکمیت شرکتی، کنترل داخلی، مدیریت ریسک و نظام اعتبار سنجی.

۲۵-۳- برنامه کاری آتی داوطلب در موسسه اعتباری متبوع برای اجرای مصوبات مجمع عمومی، بهبود وضعیت صورتهای مالی، رفع ایرادات و اشکالات مندرج در نامه مدیریت، گزارش حسابرسی و گزارش عملکرد مدیریت کل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری.

۲۵-۴- دانش تخصصی داوطلب در خصوص بانکداری.

تبصره - فرم های ارزیابی ناظر بر اجرای مفاد این ماده توسط بانک مرکزی تهیه و ابلاغ می گردد.

ج- ترتیبات پس از مصاحبه

ماده ۲۶- صورتجلسات مصاحبه شامل تاریخ تشکیل، مدت زمان برگزاری جلسه، نام حاضرین در جلسه شامل اعضای کمیسیون، مطلعین دعوت شده، دبیر جلسه و مصاحبه شونده، موضوعات و نتیجه ی هریک از مصاحبه ها، توسط دبیر جلسه تنظیم شده و به امضای اعضای کمیسیون و دبیر جلسه می رسد و یک نسخه از آن به همراه سایر مدارک، توسط دبیرخانه کمیسیون بایگانی می شود.

ماده ۲۷- دبیرخانه کمیسیون، صورتجلسه نهایی را متضمن هریک از امتیازات سوابق کاری، تحصیلی، امتیاز عملکرد قبلی در نظام بانکی و مصاحبه تخصصی داوطلب و مجموع امتیازات وی تنظیم نموده و فی المجلس به تأیید اعضای کمیسیون می رساند.

ماده ۲۸- چنان چه صلاحیت حرفه ای داوطلب مورد تأیید قرار گرفته باشد، دبیرخانه کمیسیون برای وی تأییدیه صلاحیت حرفه ای صادر کرده و مراتب توسط رئیس یا نائب رئیس کمیسیون ظرف هفت روز به متقاضی اعلام خواهد شد.

ماده ۲۹- تأییدیه صلاحیت حرفه ای داوطلب با اعتبار زمانی یک ساله صادر می شود. چنانچه پس از یک سال عملکرد فرد وفق گزارش مدیرکل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی مورد تأیید باشد، دبیرخانه کمیسیون بدون دعوت از فرد، صلاحیت حرفه ای وی را برای مدت باقیمانده تا پایان دوره تصدی سمت مدیریتی تمدید می نماید. در غیر این صورت به منظور بررسی عملکرد و اتخاذ تصمیم درخصوص تداوم تصدی سمت مدیریتی وی، جلسه کمیسیون با دعوت از فرد مذکور برگزار می شود.

ماده ۳۰- موسسه اعتباری موظف است حداکثر ظرف شش ماه پس از صدور تأییدیه صلاحیت حرفه ای توسط بانک مرکزی، صورت جلسه احکام انتصاب یا ابقای مدیر عامل، قائم مقام مدیر عامل یا عضو هیأت مدیره موسسه اعتباری را به بانک مرکزی ارسال نماید. در غیر این صورت بنا به درخواست متقاضی، مراتب مجدداً جهت تصمیم گیری به کمیسیون ارجاع می شود.

ماده ۳۱- در صورتی که صلاحیت های عمومی، فردی یا تخصصی داوطلب مورد تأیید قرار نگیرد، دبیرخانه کمیسیون مراتب عدم تأیید صلاحیت وی را ظرف ده روز، طی نامه ای به متقاضی اعلام می نماید.

ماده ۳۲- متقاضی موظف است نتیجه بررسی صلاحیت حرفه ای را ظرف مدت پنج روز از تاریخ وصول نامه دبیرخانه کمیسیون، کتباً به داوطلب اعلام نماید.

فصل ششم: ترتیبات رسیدگی به اعتراض

ماده ۳۳- در صورتی که داوطلب نسبت به عدم تدبید صلاحیت خود اعتراض داشته باشد، باید اعتراض خود را به طور مکتوب، ظرف مهلت پنج روز از تاریخی که مراتب عدم تأیید صلاحیت به وی اعلام شده، به دبیرخانه کمیسیون اعلام دارد.

ماده ۳۴- دبیرخانه کمیسیون پس از وصول اعتراض داوطلب، ظرف مدت هفت روز از تاریخ وصول نامه ی اعتراض، دلایل عدم تأیید صلاحیت وی اعم از نداشتن هریک از شرایط مربوط به صلاحیت عمومی یا فردی و یا عدم کفایت امتیاز سوابق کاری یا تحصیلی یا عملکرد قبلی و یا نتیجه مصاحبه را به طور مکتوب به وی اعلام می نماید.

ماده ۳۵- در صورتی که داوطلب نسبت به تأیید صلاحیت حرفه ای خود به دلیل نداشتن صلاحیت عمومی یا فردی و یا عدم کفایت امتیاز سوابق کاری و تحصیلی اعتراض داشته باشد، مدارک و مستندات ادعای خود را ظرف ده روز از تاریخ وصول نامه ی دبیرخانه کمیسیون به آن دبیرخانه ارسال می دارد. دبیرخانه کمیسیون حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از وصول مدارک و مستندات داوطلب نسبت به بررسی اعتراض داوطلب و مدارک و مستندات وی اقدام می نماید.

ماده ۳۶- در صورتیکه اعتراض داوطلب درخصوص صلاحیت عمومی یا فردی و یا عدم کفایت امتیاز سوابق کاری و تحصیلی مورد تأیید قرار گرفته و در نتیجه ی تغییر در صلاحیت عمومی و امتیازات وی، امتیاز لازم برای تأیید صلاحیت اخذ گردد، دبیرخانه کمیسیون مراتب را کتباً به رئیس کمیسیون منعکس کرده تا پس از تأیید، حسب مورد نسبت به برگزاری جلسه کمیسیون و سایر اقدامات مقتضی یا صدور تأییدیه صلاحیت داوطلب و ابلاغ آن به وی اقدام نماید. در صورت رد اعتراض داوطلب، مراتب کتباً به وی اعلام می گردد.

ماده ۳۷- در صورتی که داوطلب نسبت به تأیید صلاحیت حرفه ای خود به دلیل عدم کفایت امتیاز مصاحبه و یا امتیاز عملکرد قبلی خود در نظام بانکی اعتراض داشته باشد، اعتراض مکتوب خود را به انضمام مدارک و مستندات مربوطه، ظرف ده روز از تاریخ وصول نامه ی دبیرخانه کمیسیون به آن دبیرخانه ارسال می دارد. دبیرخانه کمیسیون مراتب اعتراض را به انضمام مدارک و مستندات داوطلب، طی گزارشی با امضای رئیس کمیسیون به رئیس کل بانک مرکزی اعلام می نماید. در صورت موافقت رئیس کل بانک مرکزی، مجدداً مصاحبه ی دیگری از سوی در کمیسیون به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۸- دبیرخانه کمیسیون حداکثر ظرف مدت پانزده روز کاری از تاریخ وصول موافقت رئیس کل بانک مرکزی با مصاحبه مجدد، مقدمات برگزاری جلسه کمیسیون را فراهم می نماید.

ماده ۳۹- در صورتی که پس از رسیدگی به اعتراض داوطلب به نداشتن صلاحیت عمومی یا فردی و یا عدم کفایت امتیاز سوابق کاری و تحصیلی، امتیاز وی به حد نصاب لازم برای تصدی سمت مدیریتی نرسد، داوطلب نمی تواند مجدداً اعتراض نماید. در صورتی که داوطلب به عدم کفایت امتیاز مصاحبه و یا امتیاز عملکرد قبلی خود در نظام بانکی اعتراض نموده لیکن رئیس کل بانک مرکزی با برگزاری مصاحبه ی مجدد موافقت ننماید و همچنین در صورتی که علی رغم موافقت رئیس کل بانک مرکزی و مصاحبه ی مجدد، داوطلب موفق به کسب حد نصاب لازم برای تصدی سمت مدیریتی نگردد، اعتراض مجدد داوطلب امکان پذیر نیست.

ماده ۴۰- چنان چه داوطلب، حائز حد نصاب لازم در مصاحبه تخصصی کمیسیون نگردد یا به هر دلیل دیگری، صلاحیت حرفه ای وی تأیید نشود، معرفی مجدد وی برای بار اول تا سه ماه، برای با دوم تا شش ماه و برای دفعات بعد، تا یک سال پس از تاریخ ابلاغ عدم تأیید صلاحیت حرفه ای وی که مورد اعتراض قرار نگرفته و یا ابلاغ مجدد عدم تأیید صلاحیت حرفه ای وی پس از رسیدگی به اعتراض، میسر نخواهد بود.

فصل هفتم : ترتیبات لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای

ماده ۴۱- کمیسیون در صورت حصول هریک از موارد زیر، اقدام به لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران موسسه اعتباری می نماید:

۴۱-۱- فرد برای اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه ای، اطلاعات کذب ارائه نموده و یا برخی اطلاعات را کتمان کرده باشد.

۴۱-۲- بنا به گزارش های دریافتی از مراجع ذی ربط، فرد فاقد هریک از شرایط عمومی مقرر در این مقررات رد و یا صلاحیت فردی وی از سوی مراجع مسئول، مردود اعلام شود.

تبصره ۱- مدیری که تأییدیه صلاحیت حرفه ای وی توسط کمیسیون لغو شده، از زمان اعلام لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای وی به موسسه اعتباری، به مدت شش ماه تا دو سال از تصدی مجدد سمت های مدیریتی محروم می شود. این مدت توسط کمیسیون تعیین می گردد.

تبصره ۲- اقدام به لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران متخلف توسط کمیسیون منافاتی با امکان معرفی آن ها به هیأت انتظامی بانک ها جهت اعمال مجازات های انتظامی ندارد.

ماده ۴۲- در صورت وقوع هریک از موارد موضوع ماده ۴۱ دستورالعمل، با اعلام معاون نظارت بانک مرکزی به دبیرخانه کمیسیون، موضوع حداکثر ظرف دو جلسه آتی کمیسیون بررسی می شود. دبیرخانه کمیسیون، ضمن برگزاری جلسه، عندالزوم از فرد برای حضور در جلسه کمیسیون دعوت می نماید.

ماده ۴۳- در صورت لغو تأییدیه صلاحیت فرد، دبیرخانه کمیسیون، مراتب را به موسسه اعتباری ذی ربط اعلام می نماید.

ماده ۴۴- هرگاه براساس گزارش ادارات نظارتی یا سایر حوزه های بانک مرکزی که به تأیید معاون نظارت بانک مرکزی رسیده، احراز گردد که مدیری به تعهدات خود عمل ننموده و یا مقررات و ضوابط بانکی را نقض کرده و یا به اخطار بانک مرکزی توجه ننموده است، مراتب از سوی مدیریت کل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری، برای رسیدگی و صدور حکم به سلب صلاحیت حرفه ای به هیأت انتظامی بانک ها ارجاع خواهد شد.

ماده ۴۵- در صورت عدم تأیید صلاحیت حرفه ای داوطلب توسط بانک مرکزی، تصدی سمت مدیریتی در موسسه اعتباری توسط وی امکان پذیر نمی باشد. همچنین در صورت لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیر توسط کمیسیون یا سلب صلاحیت حرفه ای توسط هیأت انتظامی بانک ها، از تاریخ اعلام به وی، مدیر از سمت مربوطه منفصل می گردد. موسسه اعتباری باید پس از وصول مراتب لغو تأییدیه یا سلب صلاحیت حرفه ای مدیر، نسبت به تمهید مقدمات لازم جهت انتخاب و تأیید صلاحیت حرفه ای مدیر جدید اقدام نماید.

ماده ۴۶- چنان چه بنا به هر دلیل از جمله لغو تأییدیه یا سلب صلاحیت حرفه ای مدیران، تعداد مدیران کمتر از حد نصاب مقرر شود، اعضای علی البدل متصدی سمت های خالی می گردند. در صورتیکه عضو علی البدل وجود نداشته باشد و یا تعداد آن کافی نباشد، لازم است با رعایت مفاد اساسنامه و این مقررات نسبت به انجام تشریفات مقرر جهت تکمیل اعضای هیأت مدیره یا انتصاب مدیرعامل یا قائم مقام مدیرعامل جدید اقدام گردد.

«دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران موسسات اعتباری» که در یک هزار و دویست و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ شورای پول و اعتبار در ۴۶ ماده و ۲۰ تبصره به تصویب رسیده، از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است. از تاریخ لازم

الاجرا شدن این دستورالعمل «دستورالعمل نحوه ی احراز و سلب صلاحیت حرفه ای مدیران موسسات اعتباری» مصوب بیست و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۶ کمیسیون مقررات و نظارت موسسات اعتباری بانک مرکزی و اصلاحات و الحاقات بعدی آن ملغی می گردد.

جدل شماره ۱- نحوه محاسبه امتیاز سوابق کاری داوطلب

ردیف

محل یا موضوع فعالیت

سمت داوطلب

ضریب سالانه سمت

۱

-

بانک مرکزی و موسسات اعتباری

شرکت های تعاونی های اعتبار و صندوق های قرض الحسنه مجاز

-

عضو هیأت عامل و معاونین بانک مرکزی و مدیر عامل و اعضای هیأت مدیره موسسات اعتباری

مدیران کل مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و قائم مقام و سایر اعضای هیأت عامل موسسات اعتباری

مدیران ادارات مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و مدیر ارشد و سایر مدیران موسسات اعتباری

معاونین و رئیس گروه مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و روسای شعب، کارشناسان و بازرسان موسسات اعتباری

سایر کارکنان مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و سایر کارکنان مرتبط در موسسات اعتباری

مدیر عامل و عضو هیأت مدیره

-

۱

۰٫۹

۰٫۸

۰٫۵

۰٫۴

۰٫۴

-

۲

صندوق ضمانت سپرده های

مدیرعامل و اعضا هیأت مدیره

معاونین و مدیران ارشد تا دو سطح ذیل بالاترین مقام اجرایی

سایر کارکنان مرتبط با فعالیت های بانکی

۰

۰٫۹

۰٫۸

۰٫۴

۰

۳

شرکت های لیزینگ – صرافی ها

مدیرعامل و عضو هیأت مدیره

۰٫۴

۴

دستگاه های حاکمیتی اعم از وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شرکت های دولتی، نیروهای مسلح، موسسات عمومی غیردولتی و غیره و نهادهای عمومی وابسته به آن ها

۱- وزیران و معاونان رئیس جمهور، بالاترین مقام دستگاه های حاکمیتی و بالاترین مقام موسسات عمومی غیردولتی(هر چهار گروه، مرتبط با بخش های مالی، بانکی، بازرگانی و اقتصادی)

۲-مدیران ارشد مرتبط با بخش های مالی و اقتصادی بنادیک، تا دو سطح ذیل مقامات مزبور و مناصب همتراز و اعضای هیأت مدیره و هیأت عامل شرکت های دولتی

۳-سایر کارکنان مرتبط با بخش های مالی و اقتصادی وزارتخانه ها، معاونت های ریاست جمهوری، سایر دستگاه های حاکمیتی و موسسات عمومی غیردولتی موضوع بند یک و شرکت های دولتی و مناصب همتراز

۴- وزیران و معاونان رئیس جمهور، بالاترین مقام دستگاه های حاکمیتی و بالاترین مقام موسسات عمومی غیردولتی(هر چهار گروه، غیرمرتبط با بخش های مالی، بانکی، بازرگانی و اقتصادی)

۵- کارکنان غیرمرتبط با بخش های مالی و اقتصادی وزارتخانه ها، معاونت های ریاست جمهوری، سایر دستگاه های حاکمیتی و موسسات عمومی غیردولتی موضوع بند یک و مناصب همتراز

۶- سایر کارکنان وزارتخانه ها، معاونت های ریاست جمهوری، سایر دستگاه های حاکمیتی و موسسات عمومی غیردولتی موضوع بند ۵

۰

۱

۰٫۹

۰٫۶

۰٫۶

۰٫۳

۰٫۲

۰

۵

موسسات حسابرسی، کانون کارشناسان رسمی دادگستری و کانون وکلای دادگستری

مدیر حسابرسی

سرپرست حسابرسی

حسابرس ارشد

حسابرس

کارشناس رسمی دادگستری

وکیل دادگستری

-

۰٫۵

۰٫۴

۰٫۳

۰٫۲

۰٫۵

۰٫۵

-

۶

مؤسسات فعالی در بازار سرمایه (از جمله شرکت های تأمین سرمایه، کارگزاری، سرمایه گذاری سهامی عام و خاص، هلدینگ سهامی عام و خاص و ...)

مدیرعامل و عضو هیأت مدیره

سایر رده های مدیریتی

سایر کارکنان مرتبط با فعالیت مالی

-

۰٫۵

۰٫۳

۰٫۲

-

۷

بنگاه های متوسط و بزرگ اقتصادی

مدیرعامل و اعضای هیأت مدیر

سایر کارکنان مرتبط با فعالیت مالی و بازرگانی بنگاه

-

۰٫۵

۰٫۲

-

جدول شماره ۲ - نحوه محاسبه سوابق تحصیلی داوطلب

ردیف

آخرین مدرک تحصیلی

رشته تحصیلی

امتیاز

۱

دکتری

-

گرایش های مرتبط رشته های مدیریت ، حسابداری، مالی ، علوم اقتصادی ، حقوق ، کامپیوتر و فناوری اطلاعات (به تشخیص کمیسیون)

سایر رشته های مرتبط به تشخیص کمیسیون

-

۲۰

۲۰

-

۲

کارشناسی ارشد

گرایش های مرتبط رشته های مدیریت ، حسابداری، مالی ، علوم اقتصادی ، حقوق ، کامپیوتر و فناوری اطلاعات (به تشخیص کمیسیون)

سایر رشته های مرتبط به تشخیص کمیسیون

-

۱۵

۱۵

-

۳

کارشناسی

گرایش های مرتبط رشته های مدیریت ، حسابداری، مالی ، علوم اقتصادی ، حقوق ، کامپیوتر و فناوری اطلاعات (به تشخیص کمیسیون)
و زبان انگلیسی (به شرط داشتن پنج سال سابقه ی کار در بخش بین المللی و ارزی نظام بانکی)

سایر رشته های مرتبط به تشخیص کمیسیون

-

۱۰

۱۰

-

جدول شماره ۳- نحوه محاسبه سوابق مدیریت بانکی داوطلب برای احراز سمت مدیر عامل و قائم مقام مدیر عامل

ردیف

محل یا موضوع فعالیت

سمت داوطلب

نظام بانکی

بانک مرکزی و موسسات اعتباری

عضو هیأت عامل و معاونین بانک مرکزی و مدیر عامل و اعضای هیأت مدیره

مدیران کل مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و قائم مقام و سایر اعضای هیأت عامل موسسات اعتباری

مدیران ادارت مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و مدیر ارشد موسسات اعتباری

معاونین و رئیس گروه مرتبط با فعالیت های بانکی در بانک مرکزی و روسای شعب بالاتر از شعبه ۲ موسسات اعتباری

۱

۰٫۹

۰٫۷

۰٫۶

بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۹۹،۲۲۸۱۹ مورخ ۱۳۹۹،۲،۴

پیرو ابلاغیه های منتهی به بخشنامه شماره ۹۷،۳۲۱۸۳۲ مورخ ۱۳۹۷،۹،۱۳ موضوع «دستورالعمل نحوه احراز و سلب صلاحیت حرفه ای مدیران مؤسسات اعتباری» و در اجرای تکلیف مقرر در بند «ت» ماده (۲۱) قانون احکام

دایمی برنامه های توسعه کشور» مصوب سال ۱۳۹۵ که اشعار می دارد:

«انتخاب مدیر عامل و هیأت مدیره بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری پس از صدور تأیید صلاحیت حرفهای و وثاقت و امانت آنان از سوی بانک مرکزی امکانپذیر است. این افراد باید حداقل دارای ده سال سابقه در زمینههای مالی، بانکی و بازرگانی و دانشنامه کارشناسی مرتبط باشند.

نحوه احراز شرایط اعتراض و رسیدگی به آن با پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین میشود».

و همچنین در چارچوب ماده « ۱۴ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰) مصوب سال ۱۳۹۵، «آییننامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳،۱۰،۲۸ هیأت وزیران و سایر قوانین و مقررات مربوط، بدین وسیله ویرایش جدید «دستورالعمل نحوه ی احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفهای مدیران مؤسسات اعتباری» که در یکهزار و دویست و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۸،۱۱،۱۵ شورای پول و اعتبار به تصویب رسیده است، ایفاد میشود. مزید استحضار، اهم نکات و موارد مطروح در دستورالعمل اخیرالذکر عبارت است از:

احصای شرایط عمومی و تخصصی داوطلبان تصدی سمت مدیریت ی در مؤسسات اعتباری که از جمله مهمترین آنها میتوان ۱. به موارد زیر اشاره کرد

۱) نداشتن سمت مدیریتی، اجرایی، کارشناسی و مشاورهای در شرکتهای تابعه مؤسسه اعتباری و سایر شرکتهای (کلیه شرکتهای اعم از شرکت های متعلق به مؤسسه اعتباری و غیر آن ها)

۲) ممنوعیت مدیر عامل مؤسسه اعتباری از تصدی همزمان سمت رییس یا نایب رییس هیأت مدیره همان مؤسسه اعتباری؛

۳) نداشتن سمت مدیر عاملی یا عضویت در هیأت مدیرهی سایر شرکتهایی که تمام یا بخشی از سرمایه ی آنها متعلق به دولت یا نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی باشد اعم از آنکه سمتهای مزبور، اصالتاً یا به نمایندگی از شخص حقوقی سهامدار شرکت باشد؛

۴) داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه کار در زمینههای مالی، بانکی و بازرگانی؛

۵) دارا بودن حداکثر سن ۷۰ سال برای مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل و حداکثر سن ۷۵ سال برای اعضای هیأت مدیره در زمان معرفی به دبیرخانه. در مؤسسه اعتباری غیردولتی بررسی صلاحیت حرفه‌ای داوطلبی که فاقد شرط سنی مقرر در این بند باشد منوط به تأیید رییس کل بانک مرکزی، امکانپذیر می‌باشد. در خصوص شرط سنی موضوع این بند، حداکثر سن داوطلبان تصدی سمت مدیریتی در مؤسسه اعتباری دولتی تابع قوانین مربوطه است.

۶) عدم شمول «قانون ممنوعیت بهکارگیری بازنشستگان» مصوب ۲۰/۲/۱۳۹۵ و اصلاحات بعدی آن بر داوطلب.

۷) داشتن گواهینامه حرفه‌ای بانکداری اخذشده از مؤسسات مورد تأیید بانک مرکزی که از ابتدای سال

۱۴۰۰ لازمالاجرا می‌گردد

تبیین ترتیبات رسیدگی از مرحله دریافت مدارک داوطلبان تصدی سمتهای مدیریتی و نحوه رسیدگی به آنها تا نحوه امتیازدهی و میزان امتیازات؛

تبیین نحوه ارزیابی داوطلب در جلسه مصاحبه تخصصی از حیث مواردی همچون سابقه و عملکرد گذشته داوطلب.

در سمتهای مدیریتی در شبکه بانکی؛ میزان شناخت داوطلب از مؤسسه اعتباری که قصد تصدی سمت مدیریتی را در آن دارد به لحاظ مواردی چون شاخصهای ثبات و سلامت، صورتهای مالی و همچنین میزان آگاهی وی از ساختار حاکمیت شرکتی، کنترل داخلی، مدیریت ریسک و نظام اعتبارسنجی؛ برنامه کاری آتی داوطلب در مؤسسه اعتباری متبوع برای اجرای مصوبات مجامع عمومی، بهبود وضعیت صورتهای مالی، رفع ایرادات و اشکالات مندرج در نامه مدیریت، گزارش حسابرسی و گزارش یها نظارتی بانک مرکزی و دانش تخصصی داوطلب در خصوص بانکداری.

تبیین ترتیبات رسیدگی به اعتراض در صورتی که داوطلب نسبت به عدم تأیید صلاحیت خود اعتراض داشته باشد؛

بیان ترتیبات لغو تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای مدیران مؤسسه اعتباری؛

در خاتمه، ضمن ایفاد نسخهای از دستورالعمل یادشده، خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایند از این پس، برای تصدی سمتهای مدیریتی مندرج در دستورالعمل یا تمدید دوره تصدی ایشان و همچنین، اقدامات لازمالاجرا توسط آن بانک / مؤسسه اعتباری غیربانکی در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای اشخاص مزبور، مطابق با مفاد دستورالعمل پیوست صورت پذیرد.

مدیر کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی- الهام چیت سازان

*دلایل شاکی برای ابطال مقررره مورد شکایت :

شورای محترم پول و اعتبار در جلسه یک هزار و دویست و هشتاد و هشت خود مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ اقدام به تصویب دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران مؤسسات اعتباری نموده و بانک های خصوصی و مؤسسات اعتباری را مکلف به رعایت این دستورالعمل نموده است بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب بخشنامه ۹۷/۳۲۱۸۳۲ مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۳ ضمن ابلاغ دستورالعمل مورد اشاره به بانک های غیردولتی این بانکها را مکلف به اجراء نموده است این در حالیست که بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار اساساً حق یا تکلیفی در این خصوص ندارند زیرا

۱- مطابق اصل نوزدهم و بیست و هشتم و بند ۱۲ اصل سوم و بند ۲ اصل چهل و سوم قانون اساسی و ماده ۳۱ قانون برنامه پنجم توسعه حق شهروندان در انتخاب آزادانه شغل و بدون تبعیض به رسمیت شناخته شده است و شهروندان از حق فرصت برابر در دسترسی مشاغل برخوردارند.

۲- تبصره ۳ ماده واحده مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ مجلس شورای اسلامی در خصوص ممنوعیت تصدی دو شغل دولتی بر اساس اصل ۱۴۱ قانون اساسی بیان می دارد «شرکت و عضویت در هیأت های مدیره مؤسسات و شرکت های دولتی شغل دیگر محسوب نمی گردد»

۳- مطابق تبصره ۲ ماده ۲۴۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۴ هیچ فردی نمی تواند اصالتاً یا به نمایندگی از شخص حقوقی همزمان در بیش از یک شرکت که تمام یا بخشی از سرمایه آن متعلق به دولت یا نهادها یا مؤسسات عمومی غیردولتی است به سمت مدیر عامل یا عضو هیأت مدیره انتخاب شود لذا در این مورد هم ممنوعیتی در خصوص شرکت های خصوصی و مؤسسات اعتباری بیان نکرده است.

۴- مطابق اصل ۱۴۱ قانون اساسی، رئیس جمهور، معاونان رئیس جمهور، وزیران و کارمندان دولت از مدیر عاملی و عضویت در هیأت مدیره شرکتهای خصوصی ممنوع شده اند.

۵- ماده ۱۱۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت و همچنین ماده ۱۲۶ قانون مذکور اشخاصی که از عضویت در هیأت مدیره شرکتهای بخش خصوصی ممنوع شده اند را محجورین، ورشکستگان و محرومان از حقوق اجتماعی بیان کرده است.

۶- برابر با ماده ۱۲۶ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت کسی نمی تواند در بیش از یک شرکت سمت مدیر عاملی داشته باشد ولی در خصوص عضویت هیأت مدیره ممانعتی ایجاد نشده است.

۷- تبصره ۳ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم عضویت بدهکاران مالیاتی را در هیأت مدیره شرکت ها و مؤسسات و یا تأسیس شرکتها و مؤسسات را پیش از اخذ مفصلاً حساب مالیاتی منع نموده است.

۸- محرومیت از حقوق اجتماعی برابر بند «ر» ماده ۲۶ قانون مجازات اسلامی اعم از آنکه به موجب حکم یا ناشی از حکم صادره از سوی دادگاه باشد می تواند به ممنوعیت از مدیر عاملی یا ممنوعیت از عضویت در هیأت مدیره شرکتهای بخش خصوصی منجر گردد.

۹- برابر ماده ۱۵ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران، سردفتران اسناد رسمی و دفتریاران از قبول مدیر عاملی و عضویت در هیأت مدیره شرکت های بخش خصوصی به نوعی ممنوع می باشند.

۱۰- برابر بند ۳ قسمت الف ماده ۵ قانون ارتقای سلامت نظام اداری عضویت در هیأت مدیره هرگونه شرکت و مؤسسه برای افرادی که مشمول قانون مزبور شوند ممنوع می باشد.

۱۱- ماده ۶۹ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب سال ۱۳۹۲ به امکان محرومیت از عضویت در هیأت مدیره و مدیرعاملی اشخاص حقوقی به عنوان مجازات تکمیلی برای مرتکبین جرایم موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز اشاره نموده است.

قوانین فوق الذکر کلیه موارد ممنوعیت و موانع قانونی جهت عضویت در هیأت مدیره شرکتهای خصوصی و مؤسسات اعتباری را بیان کرده است از طرفی واضح است که رئیس بانک مرکزی به عنوان یک نهاد اجرایی و نه یک نهاد تقنینی حق توسعه حدود اختیارات خود را بیش از آنچه قانون اجازه داده است ندارد ملاحظه می فرمایند که در متون قانونی به شرح فوق افراد به علت ارتکاب بزه از عضویت در هیأت مدیره یا مدیر عاملی شرکتها ممنوع شده اند اما در موضوع حاضر مردم بدون ارتکاب هیچ خلافی یا جرمی از سوی شورای پول و اعتبار از عضویت در هیأت مدیره و مدیرعاملی شرکتها منع شده اند لذا قطعاً عقل سلیم چنین برخورد ناعادلانه را نمی پذیرد و این حق را برای رئیس کل بانک مرکزی و به طور کلی قوه مجریه در نظر نمی گیرد در مجموع چنین سلب حق آزادی اشخاص در انتخاب شغل و داشتن سمت نیاز به تصویب قانون و طی تشریفات لازم در مجلس شورای اسلامی و نظارت و تأیید شورای نگهبان و ابلاغ قانون از طریق مجاری قانونی را داشته و دارد و تویض این اختیار به رئیس بانک مرکزی مجاز نبوده است بنابراین ابطال مقررهای مورد شکایت مورد تقاضاست.

* خلاصه مدافعات طرف شکایت :

الف: بیش از ارائه پاسخ به شکایت مطروحه معروض می دارد شکایتی مشابه فقره حاضر در پرونده شماره ۹۹۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۱۰۲۲ (کلاسه پرونده ۹۹۰۱۴۶۸) طرح و در نهایت به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۹ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی آن دیوان مصوبه موصوف خلاف قانون و خارج از اختیار تشخیص داده نشده و رای به رد شکایت صادر گردیده است.

ب: بانک مرکزی به عنوان یگانه مرجع قانونی واضع مقررات پولی و بانکی در کشور مسئول تنظیم و حسن اجرای نظام پولی و عملیات بانکهای کشور و اجرای سیاستهای پولی و اعتباری می باشد در همین راستا موازین حاکم از جمله قانون پولی و بانکی کشور، برنامه های پنجساله توسعه، قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و ... اختیارات و تکالیف خاصی را در مقام نظارت و مقررگذاری برای بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار مقرر نموده اند.

عمده استدلال شکات در نقض مصوبه شورای پول و اعتبار استناد صرف به قوانین تجارت، مدنی و ... است اما نیک مستحضرید در حوزه عملیات بانکی یک مؤسسه مالی و اعتباری از ابتدای تشکیل تا خاتمه حیات حقوقی وفق مقررات حاکم تابع ضوابط خاص و مفصل در خصوص قالب شخصیت حقوقی نحوه فعالیت و انحلال می باشد لذا این استناد گزینشی شاکی ناقص بوده و قابل اتکاء نیست نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه و رای وحدت رویه شماره ۷۹۴ مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۱ هیأت عمومی دیوان عالی کشور نیز مؤید این ادعاست.

در مواد ۳ و ۱۹ و ۱۴۶ اساسنامه نمونه بانک های تجاری غیردولتی که به تصویب مجمع عمومی مؤسس هر بانک می رسد به لزوم تبعیت شرکت از مصوبات شورای پول و اعتبار و همچنین سایر قوانین مرتبط اشاره شده است همچنین به موجب ماده ۱۶ مقرر مذکور تملک یا تحصیل هر بخش از سهام بانک متضمن قبول مقررات اساسنامه نمونه و ... می باشد، با لحاظ این مطلب و همچنین نظر داشت ماده ۱۵ لایحه قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت اشخاص مرتبط با بانکها اعم از سهامدار و مدیران نمی توانند صلاحیت ها و اختیارات بانک و سهامداران آن را با سایر شرکتهای سهامی عام که در حوزه ای غیر از عملیات بانکی فعالیت می کنند مقایسه نموده و ادعای حق کنند تفاوت سایر شرکتهای بانک ها نیز عمدتاً ناشی از آن است که سایر شرکتهای صرفاً با سرمایه و نقدینگی سهامداران خود به فعالیت می پردازند ولی بانکها با کسب مجوز از حاکمیت کشور اجازه جذب منابع و نقدینگی از آحاد مردم و بانک مرکزی و خلق نقدینگی را می یابند و برخلاف سایر شرکتهای در صورت ناتوانی از بازپرداخت کوتاه مدت بدهی های خود در وهله اول بانک مرکزی و نهایتاً این سپرده گذاران هستند که متضرر می شوند و به این ترتیب لازم است تمام عملیات و فعالیت هایشان تحت نظارت قرار داشته باشد تا از مأموریت و وظیفه اصلی خود فاصله نگرفته و در خدمت مانع خود یا افراد خاص قرار نگیرد.

ج: بندهای پ و ت ماده ۲۱ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مقرر می دارد:

پ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر اساس مقررات قانونی اختیار سلب صلاحیت حرفه ای و لغو مجوز و محکومیت متخلفان فعال در حوزه پولی به پرداخت جریمه را دارد در صورت سلب صلاحیت حرفه ای، اعضای هیأت مدیره و مدیران عامل بانکها و مؤسسات اعتباری توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از مسئولیت مربوطه منفصل می شوند ادامه تصدی مدیران مربوطه در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می شود مبلغ مندرج در بند ۲ ماده ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور به پانصد میلیون

(۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال افزایش می یابد و هر سه سال یک بار بر اساس رشد شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی اعلامی به صورت رسمی به پیشنهاد بانک مرکزی توسط هیأت وزیران تعدیل می شود.

ت: انتخاب مدیر عامل و هیأت مدیره بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری پس از صدور تأیید صلاحیت حرفه ای و وثاقت و امانت آنان از سوی بانک مرکزی امکان پذیر است این افراد باید حداقل دارای ده سال سابقه در زمینه های مالی، بانکی و بازرگانی و دانشنامه کارشناسی مرتبط باشند نحوه احراز شرایط، اعتراض و رسیدگی به آن با پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین می شود.

مستظهر به ماده قانونی اخیرالذکر و همچنین شق الف ماده ۱۴ قانون برنامه ششم توسعه دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران مؤسسات اعتباری در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده و در اجرای تکلیف قانونی طی بخشنامه شماره ۹۹،۲۲۸۱۹ مورخ ۱۳۹۹/۲/۴ به شبکه بانکی ابلاغ شد لذا صرفنظر از صلاحیت ها و اختیارات این بانک جهت تنظیم مقررات در حوزه پولی و بانکی، وضع مصوبه موصوف بنا به تصریح قانونگذار، تکلیف این بانک نیز بوده است.

با عنایت به مراتب فوق نظر به اینکه صدور مصوبه مورد اعتراض در حیطه وظایف و صلاحیت های قانونی شورای پول و اعتبار و کاملاً بر اساس موازین قانونی و شرعی حاکم بوده و هیچگونه تخطی از قوانین حاکم رخ نداده صدور رای شایسته مبنی بر رد شکایت مطروحه مورد استناد است.

پرونده کلاسه هـ ۰۰۰۳۱۷۵،ع در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۶/۶ هیأت تخصصی مالیاتی بانکی مورد رسیدگی واقع که با لحاظ نظر اتفاقی حاضرین با استعانت از درگاه خداوند متعال به شرح ذیل اقدام به انشاء رای می نماید:

*رای هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری:

با عنایت به اینکه خواسته شاکیان تقاضای ابطال دستورالعمل نحوه احراز و لغو تأییدیه صلاحیت حرفه ای مدیران و مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۱۵ شورای پول و اعتبار و بخشنامه شماره ۹۹،۲۲۸۱۹ بانک مرکزی در این خصوص می باشد که دستورالعمل مورد شکایت پس از ذکر مفاهیم و تعاریف آنها درصدد بیان شرایط لازم جهت تصدی سمت های مدیریتی در بانک ها و مؤسسات اعتباری و نحوه احراز صلاحیت آنها و بیان شرایط ایجابی و سلبی و نیز شرایط تخصصی که مدیران باید داشته باشند و نیز نحوه و ترتیبات رسیدگی به مدارک متقاضیان و انجام استعلامات و رسیدگی به اعتراضات و نحوه امتیاز دهی و چگونگی تشکیل کمیسیون جهت انجام مصاحبه و النهایه بیان تمامی حدود و شرایطی است که در جهت انتخاب مدیران حرفه ای مؤسسات اعتباری لازم می باشد و اصولاً آنچه در مورد حق انتخاب شغل و آزادی انتخاب آن در قانون اساسی و اصول مسلم آمده است به معنای این نیست که در راستای به دست آوردن مشاغل مدیریتی، احراز شرایط یا وضع شرایط و مقررات خاص، منع قانونی دارد بلکه درصدد بیان این است که افراد را بدون رضایت آنها نمی توان به مشاغل گماشت یا اگر شرایط احراز و صلاحیت تصدی را داشته باشند، آنها را از رسیدن به آن شغل منع نمود، بنابراین با نظر داشت اینکه راجع به فرازی از این دستورالعمل قبلاً رای در هیأت تخصصی به شماره ۱۰۰۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۹ صادر شده است، راجع به سایر موارد مندرج در دستورالعمل که در ۴۶ ماده تدوین یافته و بخشنامه بانک مرکزی به شماره ۹۹،۲۲۸۱۹ خلاف قانونی احراز نشده است به استناد بند ب ماده ۸۴ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رای به رد شکایت صادر می نماید، رای مزبور ظرف مدت بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از ناحیه ریاست محترم دیوان یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد.

محمد علی برومند زاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی

دیوان عدالت اداری